

Raad van de gemeente Beverwijk
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-20-51554 / Z-20-72986

Team
Sociaal beleid

Beverwijk
24 november 2020

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
C.C. Scheerman-Nieman

verzonden
02 december 2020

Onderwerp

Informatie n.a.v. uitzending EenVandaag inzake kankerincidentie

Geachte heer/mevrouw,

In juni 2020 publiceerde de GGD het rapport van het onderzoek 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018'. Uit het onderzoek kwam naar voren dat bepaalde vormen van kanker, waaronder longkanker, in Beverwijk vaker voorkomen dan gemiddeld in Nederland. Deze resultaten zorgden voor ongerustheid bij de inwoners van Beverwijk en Wijk aan Zee, reden voor het college om in juli een brief te sturen naar onze inwoners. Ook leverde het rapport veel reacties op in de media.

In de uitzending van 17 november 2020 besteedde het actualiteitenprogramma EenVandaag opnieuw aandacht aan het voorkomen van longkanker in de IJmond. De redactie gebruikte hierbij gegevens van het Integraal Kankerinstituut Nederland (IKNL) over het aantal longkankerpatiënten per postcode.

Evenals de publicatie in juni 2020 van het GGD-onderzoek zorgden de nu gepubliceerde cijfers per postcode voor veel media-aandacht en verontruste reacties van inwoners.

De indruk ontstond dat het hier een nieuw onderzoek betrof. Dit leidde in de rondvraag van de raadscommissie van 17 november 2020 tot de vraag van mevrouw Uiterwijk wanneer de raad dit rapport zou kunnen ontvangen. Daarop heeft wethouder Erol toezegging #848 gedaan om uw raad hierover te informeren. In deze brief geven we graag een toelichting op de cijfers van het IKNL in relatie tot de eerder gepubliceerde data in het GGD-rapport.

De GGD heeft in haar onderzoek de gegevens geïnventariseerd over de meest voorkomende vormen van kanker en de omvang waarin deze zijn vastgesteld over een bepaalde periode. In het GGD-rapport over 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018' (KIO) van juni 2020 zijn de gegevens gepresenteerd per gemeente, gelijk aan de opzet van het vorige GGD-rapport uit 2007. Uit de gegevens blijkt dat longkanker in de gemeente Beverwijk vaker

voorkomt dan gemiddeld in Nederland. In de periode 2004 tot en met 2018 was dat 27% meer dan gemiddeld in Nederland.

De GGD baseert zich op de gegevens van de Nederlandse Kanker Registratie. Het IKNL gebruikt dezelfde bron. De redactie van EenVandaag heeft bij het IKNL aanvullende gegevens uit de Nederlandse Kanker Registratie opgevraagd: het voorkomen van longkanker per 4-cijferig postcodegebied in de IJmond. Hiervoor was geen nieuw onderzoek nodig. De Nederlandse Kanker Registratie houdt de gegevens bij op postcodeniveau.

De geuite zorg in de media betreft vooral de hoge getallen voor sommige afzonderlijke postcodes: in postcodegebied 1941 komt 51% meer longkanker voor dan gemiddeld in Nederland. Dat is een stuk hoger dan de uitkomst voor de gemeente Beverwijk in zijn geheel: ongeveer 27% meer longkanker dan gemiddeld in Nederland.

Dit wil niet zeggen dat deze cijfers een 'ander beeld' laten zien dan in het GGD-rapport. Het cijfer van 27% meer longkanker in Beverwijk is het gemiddelde van alle postcodes in de gemeente. Inherent aan het hanteren van een gemeentelijk gemiddelde is dat de cijfers per postcode hoger of lager kunnen zijn.

Hoogachtend,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n): cijfers IKNL

Datum 9 november 2020

Auteur IKNL, Nederlandse Kankerregistratie

Onderwerp Longkankerincidentie in de gemeente Beverwijk

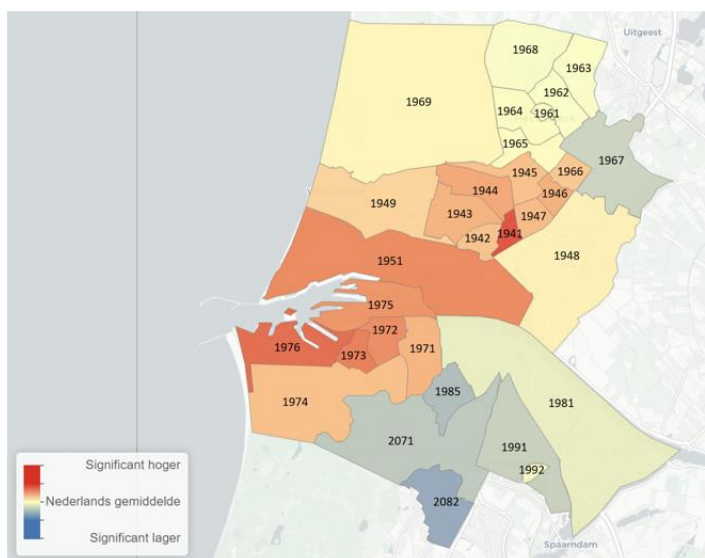
Longkanker in de gemeente Beverwijk

Uit het rapport van GGD Kennemerland van juni 2020 blijkt dat longkanker in Beverwijk vaker voorkomt dan gemiddeld in Nederland. In de periode 2004 t/m 2018 was het aantal patiënten met longkanker 25% hoger dan in Nederland gemiddeld. EenVandaag vroeg bij IKNL voor dezelfde periode aanvullende gegevens uit de Nederlandse Kankerregistratie over het voorkomen van longkanker per 4-cijferig postcodegebied voor Beverwijk. De data op postcodeniveau komen grotendeels overeen met eerder onderzoek uit 2007 en 2009 van resp. de GGD en het RIVM. Gemiddeld over de postcodegebieden in de gemeente Beverwijk gaat het om een 25% hogere incidentie, dat wil zeggen dat 25% meer nieuwe diagnoses longkanker worden gesteld dan het Nederlands gemiddelde. Hierbij zijn verschillen tussen postcodegebieden.

Op basis van de gegevens uit de Nederlandse Kankerregistratie is het niet mogelijk om een oorzaak aan te wijzen voor deze verhoging. De kankerregistratie telt namelijk het aantal patiënten zonder dat er daarbij een oorzaak van de longkanker duidelijk is. Bovendien worden hierin geen gegevens verzameld over de risicofactoren die hier mogelijk een rol spelen. GGD Kennemerland heeft in hun rapport een duiding ingevoegd van regionale risicofactoren. Daarbij is aangegeven dat het aannemelijk is dat zowel rookgedrag als de blootstelling aan luchtverontreiniging in de omgeving van Tata Steel in het verleden een rol hebben gespeeld in de verhoging van longkanker. Een verhoging van longkanker was eerder ook gevonden in het GGD rapport over de periode 1989-2003. Daarom heeft GGD Kennemerland overheden onder meer geadviseerd om de luchtkwaliteit te blijven verbeteren en om aandacht te blijven geven aan initiatieven om roken te stoppen of te voorkomen.

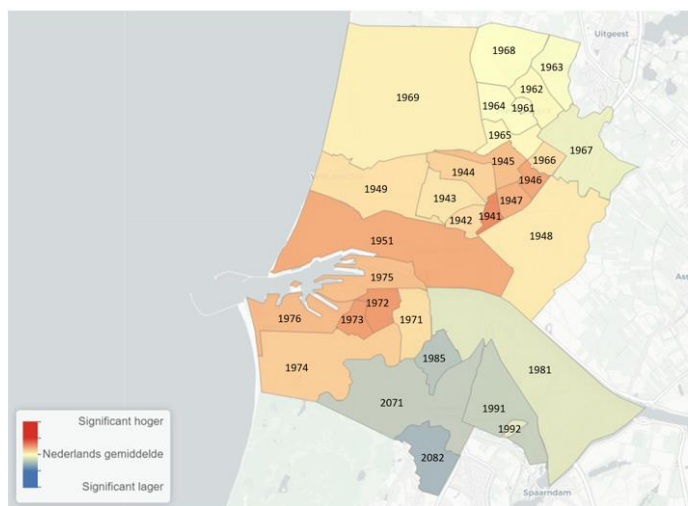
Met het 25% vaker voorkomen van longkanker is Beverwijk één van de gebieden in Nederland waar longkanker relatief het meeste voorkomt. Gezien de gemiddeld slechte prognose bij longkanker is dit zorgelijk.

Mannen en vrouwen

Postcode	Aantal longkanker gevallen t.o.v. Nederlands gemiddelde
1941	51% hoger**
1942	22% hoger**
1943	25% hoger**
1944	28% hoger**
1945	21% hoger**
1946	26% hoger**
1947	24% hoger**
1948	9% hoger*
1949	18% hoger**
1951	37% hoger**
1961	1% hoger*
1962	2% hoger*
1963	2% lager*
1964	3% hoger*
1965	4% hoger*
1966	19% hoger**
1967	15% lager**
1968	4% lager*
1969	8% hoger*
1971	24% hoger**
1972	36% hoger**
1973	40% hoger**
1974	21% hoger**
1975	34% hoger**
1976	46% hoger**
1981	8% lager**
1985	20% lager**
1991	14% lager**
1992	16% lager*
2071	16% lager**
2082	25% lager**
*Niet significant afwijkend	
**Significant afwijkend	

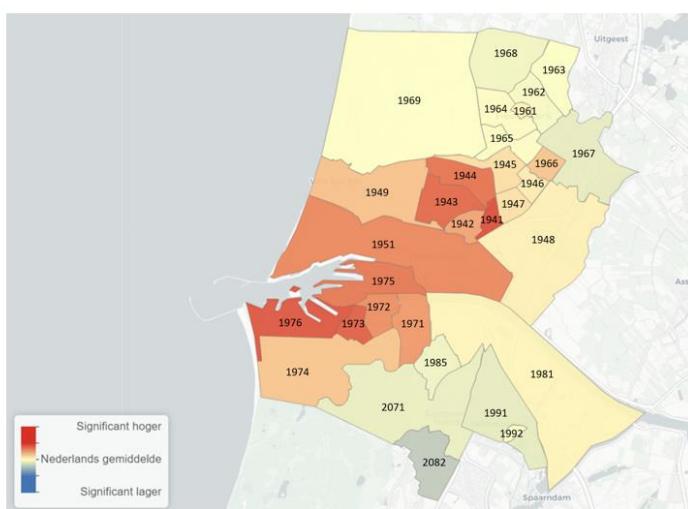
Mannen

Postcode	Aantal longkankergevallen t.o.v. Nederlands gemiddelde
1941	37% hoger**
1942	16% hoger**
1943	13% hoger**
1944	17% hoger**
1945	22% hoger**
1946	29% hoger**
1947	27% hoger**
1948	11% hoger**
1949	15% hoger**
1951	28% hoger**
1961	4% lager*
1962	5% hoger*
1963	3% lager*
1964	3% hoger*
1965	6% hoger*
1966	14% hoger*
1967	8% lager*
1968	2% lager*
1969	1% hoger*
1971	14% hoger**
1972	32% hoger**
1973	31% hoger**
1974	18% hoger**
1975	23% hoger**
1976	27% hoger**
1981	10% lager*
1985	19% lager**
1991	15% lager**
1992	11% lager*
2071	15% lager**
2082	22% lager**

*Niet significant afwijkend
**Significant afwijkend

Vrouwen

Postcode	Aantal longkankergevallen t.o.v. Nederlands gemiddelde
1941	52% hoger**
1942	32% hoger**
1943	45% hoger**
1944	42% hoger**
1945	14% hoger**
1946	12% hoger*
1947	16% hoger*
1948	11% hoger*
1949	25% hoger**
1951	38% hoger**
1961	12% hoger*
1962	4% lager*
1963	1% lager*
1964	4% hoger*
1965	3% hoger*
1966	22% hoger**
1967	10% lager*
1968	7% lager*
1969	2% hoger*
1971	32% hoger**
1972	35% hoger**
1973	47% hoger**
1974	21% hoger**
1975	42% hoger**
1976	60% hoger**
1981	8% hoger*
1985	8% lager*
1991	9% lager*
1992	5% hoger*
2071	8% lager*
2082	18% lager**

*Niet significant afwijkend
**Significant afwijkend

Bovenstaande kaartjes en tabellen geven voor de 4-cijferige postcodegebieden het aantal longkankergevallen in de periode 2004 t/m 2018 als percentage ten opzichte van het Nederlandse gemiddelde weer (spatially smoothed standardized incidence ratios (SIR)).